

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Plenary sitting

A7-0190/2013

27.5.2013

ZALECENIE

w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia przejściowej umowy o partnerstwie gospodarczym między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z jednej strony, a stroną Środkowoafrykańską z drugiej strony (14757/2012 – C7-0369/2012 – 2008/0139(NLE))

Komisja Handlu Międzynarodowego

Sprawozdawca: David Martin

Objaśnienie używanych znaków

- * Procedura konsultacji
- *** Procedura zgody
- ***I Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
- ***II Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
- ***III Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu.)

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	5
UZASADNIENIE	5
OPINIA KOMISJI ROZWOJU	9
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	12

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia przejściowej umowy o partnerstwie gospodarczym między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z jednej strony, a stroną Środkowoafrykańską z drugiej strony (14757/2012 – C7-0369/2012 – 2008/0139(NLE))

(Zgoda)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (14757/2012),
 - uwzględniając projekt umowy przejściowej o partnerstwie gospodarczym między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z jednej strony, a stroną Środkowoafrykańską z drugiej strony (13485/2011),
 - uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 207, art. 211 i art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C7-0369/2012),
 - uwzględniając art. 81 oraz art. 90 ust. 7 Regulaminu,
 - uwzględniając zalecenie Komisji Handlu Międzynarodowego oraz opinię Komisji Rozwoju (A7-0190/2013),
1. wyraża zgodę na zawarcie umowy;
 2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, jak również rządów i parlamentom państw członkowskich oraz Republiki Kamerunu.

UZASADNIENIE

Preferencyjny dostęp do rynku europejskiego nie przełożył się na trwały wzrost ani dostateczną integrację grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) z gospodarką światową. Ponadto jednostronne preferencje handlowe przyznane przez UE były niezgodne z zasadą niedyskryminacji określoną przez Światową Organizację Handlu (WTO).

W 2007 r. stało się jasne, że negocjacje dotyczące zawarcia nowych kompleksowych umów o partnerstwie gospodarczym rozpoczęte w 2002 r. przez państwa AKP oraz państwa UE najprawdopodobniej nie zostaną zakończone do końca roku, kiedy miało wygasnąć odstępstwo ustanowione przez WTO dla AKP-UE dotyczące przepisów handlowych uzgodnionych w umowie z Kotonu, przedłużone do 31 grudnia 2007 r.

Znaleziono tymczasowe rozwiązania w formie „przejściowych”, „ramowych” oraz

„wstępnych” umów o partnerstwie gospodarczym. Gwarantowało to zgodność z zasadami WTO poprzez umożliwienie korzystania z preferencyjnego dostępu do rynku UE, podczas gdy negocjacje nad zawarciem kompleksowych „pełnych umów o partnerstwie gospodarczym” były jeszcze w toku.

Umowa o partnerstwie gospodarczym UE-Kamerun

W związku z tym, iż pozostałe siedem państw z regionu Afryki Środkowej¹ nie było przygotowanych do zawarcia do końca 2007 r. umowy o partnerstwie gospodarczym z Unią Europejską, Kamerun oraz UE wynegocjowały przejściową umowę o partnerstwie gospodarczym. W rezultacie Kamerun został wpisany na listę państw korzystających z bezcłowego i bezkontyngentowego dostępu do rynku UE zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1528/2007 (rozporządzenie w sprawie dostępu do rynku).

Umożliwiło to Kamerunowi uniknięcie zakłóceń w handlu oraz wcześniejsze korzystanie z systemu handlowego dotyczącego umów o partnerstwie gospodarczym po wygaśnięciu odstępstwa ustanowionego przez WTO. Przejściowa umowa o partnerstwie gospodarczym pozwoliła najsilniejszemu pod względem gospodarczym państwu Wspólnoty Gospodarczej i Monetarnej Afryki Środkowej (CEMAC)² na korzystanie ze swobodnego dostępu do rynku UE. Było to jednak uzależnione od ratyfikacji przejściowej umowy o partnerstwie gospodarczym lub pełnej umowy regionalnej.

Do tej pory Kamerun nie podjął działań niezbędnych do ratyfikacji umowy. Sprawozdawca ubolewa, że do tej pory ani nie wdrożono porozumienia uzgodnionego w 2007 r., ani nie zawarto kompleksowej regionalnej umowy o partnerstwie gospodarczym. Sprawozdawca podkreśla znaczenie udziału parlamentu w procesie zawierania umów o partnerstwie gospodarczym oraz wzywa Zgromadzenie Narodowe Kamerunu do planowego podjęcia decyzji w sprawie ratyfikacji.

Ponadto sprawozdawca podkreśla potrzebę usprawnienia procesu międzyinstytucjonalnych procedur decyzyjnych w sprawie umów handlowych w UE. W omawianym przypadku umowa, która została parafowana dnia 17 grudnia 2007 r. i podpisana w dniach 15–22 stycznia 2009 r., została skierowana przez Radę do Parlamentu Europejskiego dopiero w dniu 6 listopada 2012 r. Sprawozdawca przyznaje, że tłumaczenie pisemne załącznika dotyczącego dostępu do rynku na wszystkie języki urzędowe UE, zawierającego zobowiązania Kamerunu w odniesieniu do produktów oraz taryf celnych było czasochłonne, ale nadal uważa, że takie opóźnienie jest niedopuszczalne. PE przyjął stanowisko³ w sprawie przejściowej umowy o partnerstwie gospodarczym już 25 marca 2009 r.

Do podstawowych założeń umowy należą wspieranie integracji regionalnej, współpracy gospodarczej oraz dobrego sprawowania rządów w regionie Afryki Środkowej przy

¹ Kraje tego regionu to Kamerun, Republika Środkowoafrykańska, Czad, Kongo, Demokratyczna Republika Konga (DRK), Gwinea Równikowa, Gabon, Wyspy Świętego Tomasza i Książęca. Wszystkie te kraje z wyjątkiem DRK oraz Wysp Świętego Tomasza i Książęcej są członkami Wspólnoty Gospodarczej i Walutowej Afryki Środkowej (CEMAC).

² CEMAC jest unią walutową z ponadnarodowym bankiem centralnym oraz wspólną walutą (frank CFA, którego kurs jest ustalany w stosunku do euro).

³ Teksty przyjęte, [P6_TA\(2009\)0182](#).

stopniowej integracji z gospodarką światową i wsparciu działań towarzyszących z zakresu współpracy na rzecz rozwoju.

Fundamentem umowy jest asymetryczna i stopniowa liberalizacja cel, powiązana z dwustronnymi gwarancjami, w tym z gwarancjami w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego. Korzystając z wolnego od cel i kontyngentów dostępu¹ do rynku UE od 2008 r., Kamerun zobowiązał się do liberalizacji 80% swoich przywozów do roku 2023, z wyłączeniem pewnych produktów wrażliwych. Tańsze środki produkcji, głównie w postaci przywozu europejskich maszyn, mogą pomóc lokalnym producentom zająć lepszą pozycję w łańcuchu wartości, ale nie może hamować rozwoju produkcji lokalnej.

Sprawozdawca podkreśla znaczenie działań na rzecz wzmocnienia potencjału oraz ułatwień w wymianie handlowej, ale przede wszystkim potrzebę udzielenia wsparcia eksporterom kameruńskim w celu osiągnięcia zgodności z normami UE oraz zróżnicowania ich wywozu. Umowa zawiera rozdziały dotyczące ułatwień w handlu, technicznych barier w handlu, kwestii sanitarnych i fitosanitarnych oraz współpracy na rzecz rozwoju. Umowa przewiduje również ustanowienie wspólnego Komitetu ds. Umów o Partnerstwie Gospodarczym, który umożliwi stronom dyskusję nad kwestiami związanymi z partnerstwem oraz przegląd tych kwestii, a także ustanowienie funduszu regionalnego ds. umów o partnerstwie gospodarczym, którego celem jest finansowanie działań modernizacyjnych oraz środków dostosowań fiskalnych. Sprawozdawca podkreśla również, że strony mają obowiązek jeszcze bardziej usprawnić i uprościć reguły określające pochodzenie produktów.

Sprawozdawca zwraca uwagę na klauzulę niewykonania w art. 106 ust. 2 umowy, która zezwala stronom na podejmowanie stosownych środków, w przypadku niedotrzymania obowiązków wynikających z poszanowania praw człowieka, zasad demokratycznych i państwa prawa, zawartych w umowie z Kotonu.

UE jest największym partnerem handlowym Kamerunu i w 2011 r. stanowiła 44% jego przepływów handlowych, natomiast Kamerun jest głównym partnerem handlowym UE w Afryce Środkowej. Należy do najmniej uzależnionych od pomocy państw regionu Afryki Subsaharyjskiej. Mimo iż jest państwem o stosunkowo zróżnicowanej gospodarce z rozwijającym się sektorem usług, to nadal pozostaje eksporterem towarów. Poprawa infrastruktury oraz środowiska biznesowego ma zasadnicze znaczenie dla pobudzenia zrównoważonego wzrostu ekonomicznego.

W kierunku kompleksowej umowy regionalnej

Przejściowa umowa o partnerstwie gospodarczym jest krokiem pośrednim w kierunku głębszej integracji regionalnej, która może zostać osiągnięta poprzez zawarcie pełnoprawnej umowy regionalnej obejmującej cały region Afryki Środkowej. Afryka Środkowa musi ponownie podjąć zobowiązania polityczne w celu zakończenia negocjacji w sprawie korzystnego dla obu stron porozumienia regionalnego, przy czym obie strony muszą wziąć pod uwagę różnorodność regionu oraz różnice rozwojowe.

Kamerun odgrywa decydującą rolę dla sukcesu integracji gospodarczej w sercu Afryki.

¹ Z wyjątkiem okresu przejściowego dla cukru do 2015 r.

Sprawozdawca z zadowoleniem przyjmuje koncepcję, aby przed 2035 r. Kamerun stał się krajem o wschodzącej gospodarce, i wzywa Kamerun do przyjęcia odpowiedzialności za to, by wraz z Gabonem oraz Gwineą Równikową kraj ten stał się motorem dalszej integracji państw należących do CEMAC, tworząc skuteczną unię celną.

Mimo długiej tradycji integracji regionalnej obrotu w handlu transgranicznym Afryki Środkowej pozostają na stosunkowo niskim poziomie, a skuteczne ograniczenie różnorodnych barier w handlu wewnątrzregionalnym oraz budowa sieci energetycznych i transportowych pozostaje pilnym priorytetem.

Mimo perspektywy połączenia 37 mln ludzi z państw CEMAC w ramach jednolitego rynku oczywiste jest, że obecne starania zmierzające do integracji nie są wystarczające, a brak regionalizacji stanowi główną przeszkodę dla rozwoju opartego na handlu. Dalsza integracja w obrębie szerszej Wspólnoty Gospodarczej Państw Afryki Środkowej (ECCAS), obejmującej dziesięć państw członkowskich, liczącej ponad 120 mln konsumentów, przyczyniłaby się do wyzwolenia niewykorzystanych możliwości.

Podsumowanie

Sprawozdawca zaleca udzielenie zgody na zawarcie przejściowej umowy, ponieważ byłby to ważny sygnał dla całego regionu Afryki Środkowej, świadczący o znaczeniu stosunków handlowych. Przejściowa umowa o partnerstwie gospodarczym powinna stać się potężnym katalizatorem głębszej integracji w Afryce Środkowej, co przyniosłoby długoterminowe korzyści. Wizja kontynentalnej strefy wolnego handlu zaowocuje tylko wtedy, kiedy ugrupowania regionalne w Afryce przystąpią do dalszej integracji.

5.4.2013

OPINIA KOMISJI ROZWOJU

dla Komisji Handlu Międzynarodowego

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie zawarcia wstępnej Umowy o partnerstwie gospodarczym między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z jednej strony, a państwami Afryki Środkowej z drugiej strony (14757/2012 – C7-0369/2012 – 2008/0139(NLE))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Judith Sargentini

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Spośród grupy regionalnej państw Afryki Środkowej¹ jedynie Kamerun zawarł umowę przejściową o partnerstwie gospodarczym z UE w dniu 17 grudnia 2007 r. Jednak umowa ta może stać się wiążąca i skuteczna jedynie wówczas, gdy ratyfikuje ją Zgromadzenie Narodowe. Tak się dotychczas nie stało.

Pozostałe państwa grupy Afryki Środkowej, z wyjątkiem Konga (Brazzaville) i Gabonu, które od dnia 1 stycznia 2008 r. korzystają z ogólnego systemu preferencji, to kraje najsłabiej rozwinięte, posiadające nieograniczony bezcłowy dostęp do rynku w ramach programu „Wszystko oprócz broni”.

Na mocy umowy przejściowej o partnerstwie gospodarczym w ciągu 15 lat Kamerun ma zliberalizować 80% przywozu z UE. Będzie to miało negatywny wpływ na rodzący się lokalny przemysł, ponieważ UE jest bardziej konkurencyjna. Innym skutkiem ubocznym jest strata wpływów z ceł, która poważnie osłabi wydatki publiczne.

Zawarcie umowy przejściowej o partnerstwie gospodarczym podważa zasadę wspierania integracji regionalnej przewidzianą w umowie o partnerstwie z Kotonu. Co więcej, gwałtowne konflikty w regionie Afryki Środkowej wciąż powracają, a ich pokojowe rozwiązanie wymaga integracji regionalnej i rozwoju gospodarczego. Aby było to możliwe, umowy o partnerstwie gospodarczym powinny być uzupełnieniem współpracy regionalnej.

¹ Kamerun, Republika Środkowoafrykańska, Czad, Demokratyczna Republika Konga (Kinszasa), Kongo (Brazzaville), Gwinea Równikowa, Gabon, Wyspy Świętego Tomasza i Książęca.

W swojej opinii dotyczącej umowy przejściowej o partnerstwie gospodarczym między UE i czterema państwami Afryki Wschodniej i Południowej (Madagaskar, Mauritius, Seszele i Zimbabwe) Komisja Rozwoju odmówiła udzielenia zgody i jednoznacznie ostrzegła przed ryzykiem zakłócenia integracji regionalnej wskutek zawierania umów o partnerstwie gospodarczym z wybranymi państwami AKP.

Kamerun i Zgromadzenie Narodowe tego kraju, a także lokalne władze i społeczeństwo obywatelskie, potrzebują wystarczającego czasu na negocjacje w sprawie umowy przejściowej o partnerstwie gospodarczym, która nie powinna być zawierania ani w pośpiechu, ani pod presją.

W związku z tym zwracamy się do Komisji o przedłużenie terminu preferencyjnego dostępu do rynku na mocy rozporządzenia nr 1528/2007 oraz o wykazanie się większą elastycznością w toczących się negocjacjach, aby dać czas na zawarcie korzystnej dla obu stron umowy, zwracając szczególną uwagę na pojawiające się obawy dotyczące rozwoju i integracji regionalnej.

Komisja Rozwoju zwraca się do Komisji Handlu Międzynarodowego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o zalecenie Parlamentowi wyrażenia zgody.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	19.3.2013
Wynik głosowania końcowego	+ : 17 - : 3 0 : 4
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Thijs Berman, Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Eva Joly, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Andreas Pitsillides, Jean Roatta, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Patrice Tirolien, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Emer Costello, Enrique Guerrero Salom, Fiona Hall, Krzysztof Lisek, Cristian Dan Preda

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	28.5.2013
Wynik głosowania końcowego	+ : 24 - : 3 0 : 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	William (The Earl of) Dartmouth, Maria Badia i Cutchet, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, María Auxiliadora Correa Zamora, Andrea Cozzolino, George Sabin Cutaş, Metin Kazak, Franziska Keller, Bernd Lange, David Martin, Vital Moreira, Paul Murphy, Cristiana Muscardini, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Henri Weber, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Paweł Zalewski
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Catherine Bearder, Albert Deß, Elisabeth Köstinger, Mario Pirillo, Marietje Schaake, Jarosław Leszek Wałęsa
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Marie-Christine Vergiat